

רָאָה אוֹתוֹ חֲמָה, רָאָה אוֹתוֹ שְׁהִיָּה יוֹרֵד עַל רְאִישֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל.
 מָה רָאָה? רָאָה אוֹת מ', אוֹת זוֹ שְׁהִיָּתָה טְסָה בְּרִקְיעַ, וְזֶהוּ סִמְנָן שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמּוֹת שְׂרוּצָה לְהַבְנוֹת בְּאוֹת נְאוֹ וְאוֹת ת'. מָה עָשָׂה פְּנִיחָס? שְׁהִיָּה מִתְלַבֵּשׁ בִּיצָחֶק, אֲזַי נִטַּל מ' הֵיחָא, וְחִטֵּף אוֹתוֹ, וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמּוֹ. פִּינּוֹן שְׂרָאָה מְלֶאֶךְ הַמּוֹת שֶׁפְּנִיחָס חִטֵּף לוֹ אוֹת מ' הֵיחָא עִמּוֹ, מִיָּד שָׁב לְאַחֲרָיו. מָה הִטְעַם? מִשּׁוֹם שֶׁפָּאָשֵׁר קָנָא פְּנִיחָס בְּלָבוֹ, הִתְלַבֵּשׁ בִּיצָחֶק, וְהִתְעַלָּה לְהִיּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה שְׁמוֹ בְּמֵאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְכַךְ עוֹלָה יִצְחָק. פִּינּוֹן שְׂרָאָה לְאוֹת מ' עָפָה בְּרִקְיעַ, חִטֵּף אוֹתָהּ וְחִבֵּר אוֹתָהּ עִמּוֹ, וְנִעְשָׂה מִיָּד מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ.

מִשּׁוֹם שְׁאוֹת מ' הִיָּתָה סִמְנָן רֵאשׁוֹן לְאָדָם הֵרֵאשׁוֹן לְבָנוֹת מוֹת עַל הָעוֹלָם, מִשּׁוֹם שְׁאוֹת זוֹ הִיָּתָה טְסָה עַל רֵאשׁוֹ שֶׁל אָדָם, בְּשַׁעֲתוֹב שְׁפָתוֹב (בְּרֵאשִׁית א) וַתִּקַּח מִפְּרִיּוֹ, מ' פְּרִיּוֹ. וְהָיוּ מְחַכּוֹת אוֹתֵיּוֹת ו"ת בְּזִמְנָן שְׁפָתוֹב וְתֹאכַל, וַתִּתֵּן, וַתִּפְקַחְנָה. אֲזַי נִבְנְה מוֹת עַל הָעוֹלָם.

פְּנִיחָס הִיָּה נִרְאָה לוֹ עַכְשָׁו אוֹתָהּ אוֹת מ', עָף עַל רְאִישֵׁיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְאִיךְ רָאָה אוֹתוֹ? רָאָה צִוְרַת אוֹת מ' פְּתוּחָה, מְלֶאֶךְ דָּם. פִּינּוֹן שְׂרָאָה אוֹתוֹ, אָמַר: זֶה וְדָאֵי סִמְנָן שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמּוֹת. מִיָּד חִטֵּף אוֹתָהּ, הִזְכִּיר עֲלֶיהָ שֵׁם הַמְּפָרֵשׁ, וְהוֹרִיד לְאוֹתָהּ הָאוֹת אֲצִלוֹ. וְזֶה שְׁהִיָּה בְּגִימְטְרִיא מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, הִצְטַרֵּף לְהִיּוֹת מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. וְאֲזַי נִאָּמַר וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ. וְעַל זֶה פְּתוּב, מִעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקָנָאוּ אֶת קָנָאֵתִי. שְׁקָנָא לְשֵׁם הַקְּדוּשׁ, שְׁהָיוּ מְחַכְּבִים לוֹ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת. בְּתוֹכָם, מֵהוּ בְּתוֹכָם? מִשּׁוֹם

חֲמָא לִיָּה דְהָוָה נְחִית עַל רִישֵׁיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל. מְאוּ חֲמָא. חֲמָא מ', אֶת דָּא דְהָוָה טָאס בְּרִקְיעָא, וְדָא הוּא סִמְנָא דְמְלֶאֶךְ הַמּוֹת, דְּבַעֲיָא לְאַתְבְּנָאָה בְּאֵת וְאוֹת ת'. מָה עָבַד פְּנִיחָס. דְהָוָה מִתְלַבֵּשׁ בִּיצָחֶק, כְּדִין נְטִיל הָהוּא אֶת מ', וְחִטֵּף לִיָּה, וְחִבֵּר לִיָּה בְּהַדִּיָּה. פִּינּוֹן דְחֲמָא מְלֶאֶךְ הַמּוֹת, דְּפְנִיחָס חִטֵּף לִיָּה לְהָהוּא מ' בְּהַדִּיָּה, מִיָּד תָּב לְאַחֲרָא.

מְאוּ טְעָמָא. בְּגִין דְכַד קָנִי בְּלִבִּיָּה פִּינִיחָס, אֶתְלַבֵּשׁ בִּיצָחֶק, וְאֶסְתַּלַּק לְמַהוּי בְּחוֹשְׁבָנָא בְּמֵאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְהָכִי סְלִיק שְׁמִיָּה בְּמֵאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, וְהָכִי סְלִיק יִצְחָק. פִּינּוֹן דְחֲמָא לְאֵת מ' טָאס בְּרִקְיעָא, חִטֵּף לִיָּה, וְחִבֵּר לִיָּה בְּהַדִּיָּה וְאֶתְעָבִיד מִיָּד מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה, הָדָא הוּא דְכְּתִיב וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ.

בְּגִין דְאוֹת מ' הָוָה סִמְנָא קְדָמָאָה לְאָדָם הֵרֵאשׁוֹן, לְמַבְנֵי מוֹת עַל עֲלָמָא, בְּגִין דְאֵת דָּא הָוָה טָאס עַל רִישֵׁיָּה דְאָדָם, בְּשַׁעֲתָא דְכְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית א) וַתִּקַּח מִפְּרִיּוֹ, מ' פְּרִיּוֹ. וְהָוָה מְחַכָּא ו"ת, בְּזִמְנָא דְכְּתִיב, וְתֹאכַל, וַתִּתֵּן, וַתִּפְקַחְנָה. כְּדִין אֶתְבְּנֵי מוֹת עַל עֲלָמָא.

פְּנִיחָס הָוָה חֲמֵי לִיָּה הַשְׁתָּא הָהוּא אֶת מ', טָאִיס עַל רִישֵׁיהוֹן דְיִשְׂרָאֵל. וְהִיאָךְ חֲמָא לִיָּה. חֲמָא דְיוֹקְנָא דְמ' פְּתוּחָה, מְלִיאָ דְמָא. פִּינּוֹן דְחֲמָא לִיָּה, אָמַר הָא וְדָאֵי סִמְנָא דְמְלֶאֶךְ הַמּוֹת, מִיָּד חִטֵּף לָהּ, אֲדַכְּרַ עֲלֶיהָ שְׁמָא מְפָרֵשׁ, וְנְחִית לְהָאֵי אֶת לְגַבִּיָּה. וְזֶה דְהָוָה מְאֵתִים וּשְׁמוֹנָה, אֶתְצַרִּיף מְאֵתִים וְאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה. כְּדִין וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב מִעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקָנָאוּ אֶת קָנָאֵתִי, דְקָנִי לְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְהָוּוּ מְחַכְּבִין לִיָּה בְּרִשְׁוֹ אַחֲרָא. בְּתוֹכָם, מְאוּ בְּתוֹכָם. בְּגִין דְהָוָה אֲזִיל קָנָאֵתִי. שְׁקָנָא לְשֵׁם הַקְּדוּשׁ, שְׁהָיוּ מְחַכְּבִים לוֹ בְּרִשׁוֹת אַחֲרָת. בְּתוֹכָם, מֵהוּ בְּתוֹכָם? מִשּׁוֹם

שְׁהִיָּה הוֹלֵךְ וּבֹא בְּתוֹךְ כַּמָּה
הַמוֹנִים וְכַמָּה חֲשׂוּבִים, וּמָסַר
עַצְמוֹ לְמִיתָה בִּינְיָהֶם. אָבֵל
בְּתוֹכְכֶם, בְּתוֹךְ מ', בְּתוֹךְ מ' הִיָּה
אוֹתָהּ קִנְיָה שְׁקֵנָא.

מָה טַעַם אוֹת מ'? מִשׁוּם שְׁהִיא
סִימָן שֶׁל מוֹת, הִיא סִימָן שֶׁל מ'
מִלְקִיּוֹת. הִיא סִימָן שֶׁל ד' מִיתוֹת
בֵּית דִּין. וּמִשָּׁם עָלָה וַיֵּרֵד, וַיֵּרֵד
וְעָלָה. עָלָה לִמ', וַיֵּרֵד לְד'. יֵרֵד
מִד', שֶׁהֵם ד' רוּחוֹת שֶׁנִּפְרְדוֹת
מִתּוֹךְ זָכַר וּנְקֵבָה מִהִשְׁמָאָה,
וּבְגִלְלוֹן ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִשָּׁם
עוֹלִים לִמ'. כְּלוּמַר, מ' סִימָנִים
וְכֻלָּם שֶׁל מִלְאָף הַמּוֹת. וְזֶה לְקַח
פְּנִחָס וְעַמֵּד בְּתוֹךְ מ', וְעַל זֶה
נֶאֱמַר וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּקִנְיָתִי.

וְכִי אֵיךְ הִשִּׁיב פְּנִחָס אֶת חֲמַתוֹ
שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהָרִי כְּתוּב
וַיְהִי הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה וְגו' ? אִם
לֹא מֵת אֶחָד מֵהֶם, הֵייתִי אוֹמֵר
הִשִּׁיב חֲמַתִּי, אָבֵל כִּינּוּן שֶׁכָּל אֱלוֹ
מֵתוֹ, מָה הִטַּעַם הִשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי
וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ?

אֲלֵא וְדָאֵי בְּרוּר הַדְּבָר: אוֹי לוֹ
לְכֹן אֲדָם שְׁפוּגָם זָרְעוּ! אוֹי לוֹ
לְמִי שֶׁלֹּא שׁוּמֵר זָרְעוֹ כְּמוֹ
שֶׁצָּרִיךְ! חֶסֶם וְשִׁלּוּם שְׁאֵפְלוּ אֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל מֵת, אֲלֵא שְׁבֻט שְׁמַעוֹן,
כַּאֲשֶׁר בָּאוּ אוֹתָם עָרֵב רַב,
הִתְעַרְבוּ בְּנָשִׁים שֶׁל שְׁבֻט שְׁמַעוֹן
לְאַחַר שֶׁהִתְגַּיְרוּ, וְהוֹלִידוּ בָנִים -
מֵהֶם מֵתוּ בַּעֲגָל, וּמֵהֶם מֵתוּ
בַּמַּגֵּפָה, וְאַחֲרֵים מֵתוּ כָּאֵן, אֱלוֹ
שְׁנֵשְׁאָרוֹ. זֶהוּ שְׁכֻתוֹב וַיְהִי
הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה. אֲשֶׁר מֵתוּ לֹא
כְּתוּב, אֲלֵא הַמֵּתִים, מֵתִים שֶׁכָּבַר
הָיוּ.

וּמִשׁוּם שֶׁנִּשְׁמְרוּ יִשְׂרָאֵל וְכָל
אוֹתָם זָרַע קְדוֹשׁ, נִמְנוּ כָּלֶם,
מִשׁוּם שֶׁלֹּא חֶסֶר אֶפְלוּ אֶחָד
מֵהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב וְלֹא כְלִיתִי
אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל - מֵעַל

וְעַל בְּגוֹ כַּמָּה אוֹכְלוֹסִין, כַּמָּה רַבְרָבִין, וּמָסַר
גְּרַמְיָה לְמוֹתָא בִּינְיָהוּ. אָבֵל בְּתוֹכְכֶם, בְּתוֹךְ מ',
בְּתוֹךְ מ' הָיָה הוּא קִנְיָה דְקִנְיָ.

מָאֵי טַעַמָא מ'. בְּגִין דְּאִיְהִי סִימָנָא דְמוֹת,
אִיְהִי סִימָנָא דְמ' מִלְקִיּוֹת. אִיְהִי סִימָנָא
דְד' מִיתוֹת בֵּית דִּין. וּמִתַּמָּן סְלִיק וְנַחֲתָה, נַחֲתָה
וְסְלִיק, סְלִיק לִמ', וְנַחֲתָה לְד'. נַחֲתָה מִד', אֵינּוּן
ד' רוּחִין, דְּמִתְפָּרְשִׁין מִגּוֹ דְכָר וְנוֹקְבָא
מִמְסָאבוּתָא, וּבְגִינְיָהוּ ד' מִיתוֹת בֵּית דִּין.
וּמִתַּמָּן סְלִיקִין לִמ'. וְהֵינּוּ מ' סִימָנָא וּמֵאֲנִין
דְּמִלְאָף הַמּוֹת. וְדָא נְטִיל פְּנִחָס, וְקָם בְּתוֹךְ
מ', וְעַל דָּא וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי.
וְכִי הָאֵיךְ הִשִּׁיב פְּנִחָס חֲמַתִּיהָ דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא, וְהִכְתִּיב וַיְהִי הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה וְגו',
אִי לֹא מֵת חַד מִנְיָהוּ, הָיָה אֲמִינָא הִשִּׁיב אֶת
חֲמַתִּי, אָבֵל כִּינּוּן דְכָל הַנִּי מֵיתוֹ, מָאֵי טַעַמָא
הִשִּׁיב אֶת חֲמַתִּי וְלֹא כְלִיתִי אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.
אֲלֵא וְדָאֵי בְּרִירָא דְמִלָּה, וְוִי לִיָּה לְבַר נֶשׁ
דְּפָגִים זָרְעִיָה, וְוִי לִיָּה לְמֵאן דְלֹא נָטִיר
זָרְעִיָה כְּדָקָא יָאוּת, חֶסֶם וְשִׁלּוּם דְאַפִּילוּ חַד
מִיִּשְׂרָאֵל מֵית, אֲלֵא שְׁבֻטָא דְשְׁמַעוֹן, כִּד אֲתִי
אֵינּוּן עָרֵב רַב, אֲתַעְרְבוּ בְּנָשִׁין דְשְׁבֻטָא
דְשְׁמַעוֹן, בְּתַר דְאַתְגַּיְרוּ, וְאוֹלִידוּ בָנִין, מְנַהוּן
מֵיתוּ בַּעֲגָל, וּמְנַהוּן מֵיתוּ בְּמוֹתָנָא, וְאַחַרְנִין
מֵיתוּ הַכָּא, אֵינּוּן דְאַשְׁתָּאָרוּ. הִדָּא הוּא דְכְתִיב,
וַיְהִי הַמֵּתִים בַּמַּגֵּפָה, אֲשֶׁר מֵתוּ לֹא כְתִיב,
אֲלֵא הַמֵּתִים, מֵתִים דְמַעֲיָקְרָא הוּוּ.

וּבְגִין דְאַסְתָּמְרוּ יִשְׂרָאֵל, וְכָל אֵינּוּן זָרְעָא
קְדִישָׁא, אֲתַמְנוּן כְּלָהוּ, בְּגִין דְלֹא חֶסֶר
אֶפְילוּ חַד מִנְיָהוּ. וְעַל דָּא כְתִיב, וְלֹא כְלִיתִי
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מִכָּלֶל דְאַחַרְנִין כְּלוּ. וְכֹן הִשִּׁיב
אֶת חֲמַתִּי מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, מֵעַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. מִכָּלֶל שְׁאֲחֵרִים כְּלוּ. וְכֹן מָה שֶׁנֶּאֱמַר הִשִּׁיב